

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság)

jelentése

Berente Község Önkormányzat képviselő-testületének a szociális igazgatásról, és a szociális, valamint a gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásához szóló 25/2014. (XII.13.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) foglalt adatkezelés tárgyában

1. A bejelentő panasszal fordult az alapvető jogok biztosához, aki hatáskör hiányában a panaszt áttette a Hatósághoz, annak adatvédelmi vonatkozása miatt. A bejelentő azt sérelmezte, hogy a Rendelet 15. § (5) bekezdése értelmében: *„A hatáskör gyakorlója a kérelem elbírálása előtt köteles környezettanulmányt készíteni. A környezettanulmány készítésénél digitális fénykép készítése is szükséges a lakóingatlan minden helyiségéről, valamint az udvarról és a kertről és a kérelmező családtagjairól. A kérelmező köteles a környezettanulmány felvételében közreműködni, amennyiben azt megtagadja, a kérelmet el lehet utasítani.”*

A bejelentés alapján a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja szerint vizsgálatot indított, amelynek keretében megkereste Berente Község Önkormányzat jegyzőjét, és az ügyben tett alábbi állásfoglalásról tájékoztatta:

Valakinek a képmása, illetve a róla készített képfelvétel személyes adatnak¹, ezek rögzítése, valamint tárolása adatkezelésnek minősül. Ezen tevékenységek – törvényi felhatalmazás hiányában – kizárólag az érintett hozzájárulásával végezhető².

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) rendelkezése³ felhatalmazást ad a települési önkormányzat képviselő-testületének arra, hogy rendeletben szabályozza a pénzbeli ellátások megállapításának, ellenőrzésének szabályait, azonban a célhoz kötött adatkezelés⁴ és az adatminimalizálás alapelveire tekintettel, a Hatóság indokolatlannak és adatvédelmi szempontból aggályosnak tartotta azt, hogy környezettanulmány

¹ Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságra jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.”*

² Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint: *„Személyes adat akkor kezelhető, ha
a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy
b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli.”*

³ A Szocvtv. 32. § (3) bekezdése alapján: *„Ha e törvény másként nem rendelkezik, a települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben szabályozza a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait.”*

⁴ Az Infotv. 4. §-a rendelkezik a célhoz kötöttségről, mely szerint: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.
(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.”*

során fényképfelvételt készítenek. Környezetanulmány során, adatvédelmi szempontból elegendő, ha a kérelmező a pénzbeli ellátásra való jogosultság megállapítása céljából szükséges személyes adatokat tünteti fel az adott formanyomtatványon, és a környezetanulmányt készítő személy leírja a családlátogatás során szerzett tapasztalatait.

A Hatóság adatvédelmi szempontból aggályosnak találta azt is, hogy a célhoz kötött adatkezelés és az adatminimalizálás elvével ellentétesen a Rendelet alapján olyan adatokat is kérnek kérelmek elbírálásához, mint például a fejtetvesség mentességére vonatkozó igazolás.

Az Infotv. 56. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a Hatóság a NAIH/2015/1417/2/V. ügyiratszámú levelében felszólította Berente Község Önkormányzatának jegyzőjét arra, hogy módosítsák a Rendeletet a fentiek figyelembevételével, valamint a jövőben az adatvédelmi jogszabályi rendelkezések megtartásával járjanak el.

A Hatóság állásfoglalásában foglaltakra a jegyző azt a választ adta, hogy a Hatóság állásfoglalását azonnal továbbították a szociális és egészségügyi bizottság elnöke részére, aki a Hatóság észrevételét elfogadta. A jegyző válaszlevele szerint a Kormányhivatal Törvényességi Osztályának referensével folytatott konzultáció alapján a teljes rendeletet felül kell vizsgálni.

Tekintettel arra, hogy a Hatóságot a jegyző nem tájékoztatta arról, hogy a Rendelet teljes felülvizsgálatának mi lett az eredménye, ezért a Hatóság ismételt megkereste a jegyzőt, és az ügy eredményes lezárása érdekében arra kérte, hogy küldje meg a Hatóság részére a NAIH/2015/1417/2/V. ügyiratszámú felszólításában foglaltaknak megfelelően módosított Rendeletet. A jegyző a Hatóság kérésének nem tett eleget.

2. A Hatóság a fentiek mellett megkereste az alapvető jogok biztosát is, és felhívta a figyelmét arra, hogy a Rendelet nem csak adatvédelmi, hanem alapjogi aggályokat is felvet, tekintettel arra, hogy a településen a szociális pénzbeli ellátások igénylését alapvető jogokat sértő feltételekhez kötik.

Az alapvető jogok biztosja azt a tájékoztatást küldte a Hatóság részére, hogy a Rendelet a bejelentő által sérelmezett, a települési támogatás és a háztartások támogatása ellátásokra vonatkozó 15. § (7) bekezdése és 22. § (3) bekezdése emellett azt tartalmazta, hogy amennyiben ismételt közegészségügyi probléma (pl.: fejtetvesség) lép fel, kizárólag a közegészségügyi probléma elhárításához szükséges szerek nyújthatók az adott ellátási formában, illetve a háztartási támogatás is felfüggeszthető.

Tekintettel arra, hogy az idézett rendelkezések kapcsán más, alapjogi visszásság gyanúja merült fel, az ügyben felkérte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalt a Rendeletben foglalt szabályok törvényességének ellenőrzésére. A Kormányhivatal vezetője válaszában arról tájékoztatta az alapvető jogok biztosát, hogy törvényességi ellenőrzés eredményeként Berente Község Önkormányzatának képviselő-testülete hatályon kívül helyezte a szociális igazgatásról és a szociális, valamint gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló 13/2015. (VI.2.) rendeletet, valamint az azt módosító 15/2015. (VI.25.) rendeletet a 2015. szeptember 23-án megtartott nyilvános ülésén és megalkotta a 20/2015. (IX.24.) rendeletet. Utóbbinak a törvényességi szempontú vizsgálata során a Kormányhivatal azt állapította meg, hogy a szabályozás jogoszerű.

Az alapvető jogok biztosja figyelemmel arra, hogy a bejelentő panaszbeadványában kifogásolt jogi helyzettel összefüggésben Berente Község Önkormányzata mind a Hatóság állásfoglalásában

foglaltakat, mind a Kormányhivatal törvényességi ellenőrzés keretében tett megállapításait figyelembe vette az új szociális rendeletének megalkotásánál, további ombudsmani intézkedést nem tartott indokoltnak, és az eljárását lezárta.

3. A Hatóság is – az alapvető jogok biztosának tájékoztatását követően – megállapította, hogy a Rendeletet hatályon kívül helyezték. A Hatóság áttekintette a szociális igazgatásról és a szociális, valamint a gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló, Berente Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2015. (IX.24.) önkormányzati rendeletét, amelyben már nem szerepelnek a Hatóság által adatvédelmi szempontból aggályosnak tartott rendelkezések.

Figyelemmel arra, hogy Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének a hatályos szociális rendelete az adatvédelmi szempontból jogsértő rendelkezéseket nem tartalmazza, ezért a vizsgálat folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn, és a Hatóság a vizsgálatot az Infotv. 53. § (5) bekezdés b) pontja alapján megszüntette.

A Hatóság azonban figyelemmel arra, hogy Berente Község Önkormányzatának jegyzője a Hatóság kérésének megfelelően nem küldte meg a módosított Rendeletet, illetve nem tájékoztatta arról, hogy a Rendeletet hatályon kívül helyezték, és megalkották a szociális igazgatásról és a szociális, valamint a gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról szóló, Berente Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2015. (IX.24.) önkormányzati rendeletét, amelyben már nem szerepelnek a Hatóság által adatvédelmi szempontból aggályosnak tartott rendelkezések, ezért a Hatóság jelentés kibocsátása mellett döntött.

A Hatóság hatósági eljárás és bírósági eljárás megindítását nem tartotta indokoltnak – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Budapest, 2015. december „9”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár